

Fecr Yayınları: 152

MISIR'DA İSLÂMÎ AKIMLAR

Salih el-Verdânî

Özgün Adı:

I. Kitap: *el-Hareketu'l-İslâmiyye fî Mısır*

II. Kitap: *el-Hareketu'l-İslâmiyye fî Mısır Vaki-i Semaninat*

Mizanpaj

CİNAS GRAFİK

Kapak

CİNAS GRAFİK

Baskı / Cilt

KALKAN MATBAACILIK

Büyük San. 1. Cad. 99/32 İskitler

Tel: 3419234-3421656 Ankara

1.Baskı

I.Kitap: 1988

II. Kitap: 1991

2.Baskı

Şubat 2011

ISBN: 978-605-5482-08-4

FCR YAYIN REKLÂM BİLGİSAYAR SAN. Ve TİC. LTD. ŞTİ.

Rüzgârlı Cad. Rüzgârlı İşhanı No: 2/5 Ulus - ANKARA

Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: 311 47 89

Web: www.fcr.com.tr - e-mail: fcr@fcr.com.tr

MISIR'DA İSLÂMÎ AKIMLAR

Salih el-Verdânî

Türkçesi

I. Kitap: H. Açar – Ş. Duman

II. Kitap: S. Turan

ANKARA -2011

*Nasihatlerin musibetlerden
evlâ olması dileğiyle,
Kur'an davasını üstlenecek
istikbâlin Muvahhid gençliğine...*

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	9
---------------------------	---

BİRİNCİ KİTAP

ÇEVİRENLERİN NOTU.....	15
SUNUŞ.....	17

I. GİRİŞ

A) MISIR ORTAMININ ÖZELLİKLERİ.....	23
B) İSLÂMÎ HAREKETİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER.....	33
1. Gelenekçi Karakter	33
2. Ekonomik Faktör	36
3. Toplumun Yapısı.....	38
C) SİVİL CEMİYETLER.....	40
D) TARİHÎ BİR YAKLAŞIM.....	44

II. DİNAMİK AKIMLAR

A) İHVÂN-I MÜSLİMÎN.....	52
1. İhvân ve Şiddet	53
2. İhvân ve Partiler.....	55
3. İhvân ve Sedat.....	56
4. İhvân'ın Bugünkü Durumu.....	60
B) KUTUBCULAR	66
1. Kutubcu Görüşün Özellikleri.....	67
2. Hasan el-Bennâ ile Seyyid Kutub Arasındaki Farklar	78
3. Kutubcu Akımın Bugünkü Durumu	82
C) ET-TEKFİR ve'l-HİCRE.....	85
1. et-Tekfir Akımının Gelişmesi	85
2. et-Tekfir Akımının Görüşleri.....	90
a) Geçmiş ve Geleneğe Karşı Tutumları	90
b) Uzlet	94
c) et-Tevessumat	96
3. et-Tekfir Akımının Bugünkü Durumu.....	97
D) EL-CEMAATU'L-İSLÂMÎYYE.....	103
1. Cemaatin Gelişmesi	104
2) el-Cemaatu'l-İslâmiyye'nin Bugünkü Durumu	114
3) Cihadçı el-Cemaatu'l-İslâmiyye'nin Yayınları	119
E) SELEFİLER	121
1) Selefî Akımın Kavramları.....	124
2) Selefî Akımın Bugünkü Durumu.....	132

F) CİHAD.....	137
1) Cihad Akımının Gelişmesi.....	138
2) el-Farîdatu'l-Gâibe (Kaybolan Farz).....	141
3) Cihad Akımının Bugünkü Durumu	145

III. FİLİSTİN MESELESİNDE AKIMLARIN TUTUMU

A) İhvân'ın Tutumu	154
B) Kutubcu Akımın Tutumu	155
C) Tekfîr Akımının Tutumu	156
D) el-Cemaatu'l-İslâmiyye'nin Tutumu.....	156
E) Selefî Akımın Tutumu.....	156
F) Cihad Akımının Tutumu	157

IV. İSLÂM DİNİNİN UYGULAMAYA KONULMASI AÇISINDAN AKIMLARIN DURUMLARI

A) İhvân'ın Tutumu	162
B) Kutubcu Akımın Tutumu	163
C) Tekfîr Akımının Tutumu	163
D) el-Cemaatu'l-İslâmiyye'nin Tutumu.....	164
E) Selefî Akımın Tutumu.....	164
F) Cihâd Akımının Tutumu	165

V. İSLÂMÎ AKIMLARIN İRAN İSLÂM DEVİRİMİNE KARŞI TUTUMLARI

A) İhvân'ın Tutumu	170
B) Kutubcuların Tutumu.....	172
C) Tekfîr Akımının Tutumu	172
D) el-Cemaatu'l-İslâmiyye'nin Tutumu.....	173
E) Selefîlerin Tutumu	173
F) Cihad Akımının Tutumu	173

VI. ÖNEMLİ ŞAHSİYETLER

a) Şeyh Abdulhamîd Kışk.....	178
b) Şeyh Hafız Selâme.....	181
c) Şeyh Muhammed el-Gazzâlf	184
d) Şeyh Ahmed Mahallâvî.....	186
e) Dr. Ömer Abdurrahman	188

BİTİRİRKEN.....	191
BELGELER.....	193

İKİNCİ KİTAP

SUNUŞ	197
-------------	-----

GİRİŞ

YETMİŞLİ VE SEKSENLİ YILLAR	201
Selefi Çizgi	203
Hükümet Politikası	207

SEKSENLİ YILLARDAKİ AKIMLAR

İHVÂN	217
İhvân ve Hükümet	217
İhvân ve Diğer Akımlar	219
Yeni Bir Aşama	221
CEMAATU'L- İSLÂMÎYYE	227
İhvâncı Cemaatu'l-İslâmiyye	227
Cihadçı Cemaatu'l-İslâmiyye	229
Cihadçı Cemaatu'l-İslâmiyye'nin Yayınladığı Önemli Bildiriler	231
Bağımsız Cemaatu'l- İslâmiyye	232
CİHAD	234
SELEFİLER	238
Selefler ve Şia	239
Selefler ve Hükümet	241
Selefler ve Diğer Akımlar	243
Bugün Selefler Arasında Dolaşan En Meşhur Kitapların Listesi	244
Bu Kitaplar Hakkında Birkaç Söz	246
Selefler Arasında Dolaşan Klasik Kitaplar	246
ŞİA	248
Kutsal Savaş	250
Tepki	253
Şii Örgütü	255
Mısır'da Şia ve İran Aleyhinde Yayınlanan Kitapların Bazılarını Gösterir Bir Çizelge	258
TEVAKKUF	259

SEKSENLİ YILLARIN OLAYLARI

SUİKAST OLAYI	267
ASYUT OLAYI	275

VİDEO OLAYI	278
SUİKAST OLAYLARI	281
FİRAR	285
AYNÜŞŞEMS OLAYI	290
ÇEŞİTLİ OLAYLAR	294
Mavas Manastırı Olayı.....	294
Embabe Olayı.....	295
El-Harikaniyye Olayı.....	295
Senteris Olayı.....	296
Dirot Olayı.....	296
DIŞ MİHRAKLAR	297
1. Suud Mihrakı.....	297
2. Irak Mihrakı.....	299
3. İnan Mihrakı	300
4. Amerika ve İsrail Mihrakları	301
ATEŞ BÖLGELERİ	302
Asyut Kenti	303
Minye.....	303
Sohac.....	304
Kana	304
Feyyum.....	304
Şarkiye	304
Şobra bölgesi	305
Aynüşşems Bölgesi	306
Embabe Bölgesi	306
Matariyye Bölgesi.....	306
Netliye Köyü.....	306
Saftü'l-Leben Köyü.....	307
YENİ OLGULAR	308
Bankerler	308
Bölünme Hareketleri	310
Dış Göç	311
Hareketler ve Kitleler	312
EK-1: Röportaj: <i>Muhammed Hasaneyn Heykel</i> 'in ülkesindeki son gelişmeleri Fehmi Huveydî'ye değerlendirmesi.....	317
EK-2: Fotoğraflar	325

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE İSLAM DÜNYASI VE MİSİR

Ulus devletler küreselleşme sürecine uyum sağlamaya çalışırken, Müslümanlar yaşadıkları coğrafyalarda kendilerine ege-
men olan *otoriter* ve *totaliter* yapılara karşı toplumsal dayanış-
ma içinde bedellerini ödeyerek tepkilerini sergilemekteler.

Müslüman ülkelerin gelişmemişliğine ve Müslüman top-
lumların görünüşte *durağan* görünüşlerine rağmen sosyal
yaşamlarında açıktan veya gizli sivil yürütülen düşünsel ve
kültürel etkinliklerin sonucunun yer ve zamanı geldiğinde
kıvamını bularak siyasal göstergelerini meydanlara taşıyacağı
kaçınılmaz bir durumdur.

Müslüman toplumların toplumsal tepkilerini harekete geçi-
ren temel nedenlerin başında; Müslüman halkların haklı taleple-
ri ile halka rağmen oluşturulmuş yönetim düzenleriyle birlikte
bu yönetimi ele geçirmiş zorba yöneticilerin sahip oldukları
inanç, kültür ve *değer* farklılıklarının bulunduğu görülür. Yayıl-
ma siyaseti güden dış güçler kadar toplum kuramcılarını da
şaşırtan ve Müslümanların daha da kendilerine gelmelerini sağ-
layacak şok dalgalar İslam dünyasından gelmeye devam edecek-
tir.

Günümüzde hükümetler siyasi alandaki *değişimlere* daha er-
ken davranarak öncülük edebilir ve değişim taleplerinin karşı-

lanması durumunda sorunun çatışmasız çözülmesini sağlayabilirler. Aksi taktirde halklar, toplumsal kuruluşlar ve taleplerini dile getiren vatandaşlar ile *bilgi paylaşımını* anında gerçekleştirme becerisine sahip yeni nesillerin iletişimsel aygıt kullanımı üstünlüğüyle, değişimi hazırlama ve sonuçlandırma imkanı yeni bir tarz olarak doğmuş bulunmaktadır. Görünen o dur ki, toplumsal hareketlerde değişimin katalizörünü genellikle gençler, bayanlar ve sistemden dışlanmış kesimler oluşturmaktadır.

Mısır'da statükoya karşı çıkanların kökenleri ve tabanları, örgütsel dinamikleri ve toplumsal ilgilerini kitabın yazarı Salih el-Verdânî doğru çözümlenmelerle ortaya koymaktadır. Mısır eskiden beri Arap-İslam dünyasının düşünsel ve kültürel beyni vazifesi rolünü üstlenmiştir. İslam dünyasındaki birçok örgütsel kuruluşlar ve teşkilatlar Mısır örneği üzerinedirler. Mısır ortamını doğru değerlendiremeyen Batılı uzmanların ve takipçilerinin alan varsayımlarının temel yanlışlığı kadar, çoğu kez İslam'ı ve Müslümanları inceleme usullerinin de ideolojik ve ideoloji yüklü olduğu görülüyor. Batılılar, *Müslüman ülke yönetimlerine* çıkar ilişkileri dolayısıyla nüfuz etmelerine rağmen, ideolojik ve çıkar ilgileri nedeniyle Müslümanların *toplumsal dünyasına* yeterince nüfuz edemediklerini, bu ülkelerdeki değişim ve gelişmelerden anlaşılıyor. Ülke sorunlarına emperyalist amaçlı, dışsal bâtil/köksüz "Batılı/Batıcı" yaklaşım ve izahlar, yukarıda da değindiğimiz gibi, bu coğrafyalardaki buhranın esas sebeplerindedir.

Bu coğrafyalardaki düzenlerin çıkmazda, bunalımda oluşu, gelecek düzenlemelerin farklı olacağını imâ etmektedir. Olaylar durumun eskisi gibi olmamasını, yaşaması için değişmesi gerektiğini de ortaya koymaktadır. Önemli değişiklikler için *kısa, orta ve uzun vadede iç ve dış aktörlerin* etkinlikleri oranında değişikliklerin şekilleneceğini söyleyebiliriz. Bundan sonra toplumsal hareketliliğin görüldüğü ülkelerde dışta *küresel politikalara uyum*, içte *esneklik*, rol paylaşımları, reformlar, *sistem içi arayışlar*, partilileşmeler, koalisyonlar, uzlaş ve *uysal muhalefet* aranacak ve gerçekleştirilmeye çalışılacaktır. Bildiğiniz gibi, başlangıçtan günümüze sistemler *sürekli* değişime maruz kalmışlardır. Değişime direnenler yıkılmışlardır. Devlet gibi sosyal sistemler de ölümlüdürler. Onu ölümsüz kılmaya

çalışanlar veya görmek isteyenler dünyadaki küreselleşmeye ve toplumlarındaki toplumsal değişimlere kendilerini kapatmış zorbalar ve sempatizanlarıdır.

Halkların gücünü dikkate almayan ülkelerde değişmeyen maddeler, değişmeyen anayasalar, değişmeyen şahısların erken ya da geç, değişmek zorunda kaldığı tarihi bir hakikattir: Süreçte sarsılmayan temeller sarsılır, rejimler çöker, Başkanlar düşer veya kaçarlar... Böylesi durumlar şu gerçeği ortaya çıkarmaktadır: Bireysel ve toplumsal sorumluluk ve duyarlılıkla zalimlere ve yaptıklarına, İbrahimî bir ümmet olarak, meydan okunabilir. Hakkı, halkı dile getirenler ve direnenler kazanır. Haysiyetli insan ve toplumun tutumu, idealleri çerçevesinde hareket etmeleridir. Bizler de resmî sloganların dışına çıkarak *eşitsizliğe* ve *adaletsizliğe* karşı önce bilgiyle donanarak ilim ve kültür hayatımızda sonra da pratikte “Yeter!”, “Dur!”, “Defol!” diyebilmeliyiz.

İletişim alanındaki hızlı gelişmeler, kitleleri; yaygınlaştırılan sözde sivil toplum kuruluşları ve yapay liderlerle uzaktan kontrol etme anlayışını boşa çıkarmıştır. Değişim için lider arayanlara Tunus, Mısır tecrübesi ithaf olunur. İnkâr edilemeyecek bir doğru varsa, o da Mısır ortamında statükoya karşı bir *bilgi-kültür birikiminin* varlığı ve iletişimle yaygınlaşması gerçeğidir. el-Verdânî'nin kaleminden Mısır gerçeğinin geçişini okuyarak ülkenin geleceğine ilişkin sağlıklı kanaatleriniz belirlenlik kazanacaktır.

Ayrıca Tunus, Mısır, Libya, Bahreyn, Yemen, Ürdün... benzeri ülkelerdeki hareketliliklerin canlanmasında, Müslümanların emperyalizm ve işbirlikçilerinin hesaplarını sarsma ve toplumlarını özgür kılama istencinin kültür ve değer kodu olarak İslam'dan kaynaklandığını bize olaylar göstermektedir. Yarın ve daha fazlası için *bilgi iktidarı* gerekli olup, İslam ülkelerinin emperyalist güçlerin kontrolünden ve yönlendirilmesinden kurtulmasını, kendine gelmesini bu güç sağlayacaktır. Eseri, mevcut Mısır tecrübesi üzerinden dersler çıkararak okumanız dileğiyle...

Halil Rahman AÇAR
(Yrd. Doç. Dr.)

MISIR'DA İSLÂMÎ AKIMLAR

BİRİNCİ KİTAP

SALİH el - VERDÂNÎ

Türkçesi

Halîl Rahmân AÇAR - Şeyho DUMAN

ÇEVİRENLERİN NOTU

Salih el-Verdânî'nin, «Mısır'da İslâmî Akımlar» adıyla Türkçeye çevirdiğimiz bu çalışması, Mısır'daki İslâmî akımları; yapıları, fonksiyonları, Mısır ortamına etkileri, zamanla uğradıkları değişiklikler ve aralarındaki ihtilaflar açısından inceleyip, geniş ve değerli bilgiler sunan bir eserdir. Genel düzeni ve üslubundan anlaşıldığına göre yazar, bütün bildiklerini aktarma gayretini ön plana alarak, edebî kaygılara uzak kalmıştır. Bu nedenle kitapta zaman zaman tekrarlarla, zaman zaman da çeşitli dağınıklıklara rastlanmaktadır.

Bu aksaklıkları muhafaza ederek kitabı Türkçeye aktarmanın yanlış olacağını düşünerek, tercüme nüshada, metnin aslına zarar vermeyen bazı düzenlemeler yapmaya çalıştık. Bu düzenlemeler kısaca; bazı paragrafların birleştirilmesi, ara başlıkların oluşturulması, dipnotlardaki karışıklıkların kısmen düzeltilmesi ve serbest tercüme anlayışına dayanarak yapılan üslup düzenlemeleridir...

Bu hususları dikkatlerinize arz ederek, eserin Müslüman kamuoyuna yararlı olmasını temenni ederiz...

8 Ocak 1988, Ankara

H. AÇAR – Ş. DUMAN

SUNUŞ

Mısır'daki İslâmî hareketleri konu alan bu çalışmada, mevcut birçok akımdan; siyasî bir programı takip eden, olaylarla ilişkili ve etkin olan İslâmî akımlara yer verilecek; Mısır coğrafyasında sık rastlanan gelenekçi akımlara ise pek değinilmeyecektir.

Çok çeşitli eğilimlere sahip gurupların boy attığı Mısır'da «din», halkın davranış ve tutumlarına etki eden faktörlerin başında gelmektedir. Halkın yaşam tarzında açıkça gözlenebilen bu durum nedeniyle, kitlenin ve mevcut otoriter sistemin anlaşılabilmesi ancak, İslâm'ın temel bir kıstas olarak alınmasıyla mümkündür.

1920'lerin sonundan 1970'lerin başına kadar İhvân Cemaati'nin hâkimiyetinde bulunan İslâmî saha, Nâsırcılık dönemi denilen devrede İhvân'ın geçici olarak çekilmesiyle bir süre boş kalmış; İhvân'ın yerini doldurabilecek boyutta bir cemaat ortaya çıkmamıştır. 1970'lerde Sedat'ın ilân ettiği aftan sonra çalışmalarına yeniden başlayan İhvân, bir süre için boş bıraktığı sahada, yeni yeni oluşumlar ve bilhassa kendi zihniyetine aykırı gruplarla karşılaşmıştır. Başlangıçta bu oluşumları kendisine bağlayıp, İhvân gurubu içinde asimile etmeye uğraşmışsa da, başarılı olamamıştır. Bunun en önemli nedeni, peş peşe gelen siyasî ve iktisadî gelişmelerin; Mısır halkının hayatında yol açtığı sosyal, ahlâkî ve fikrî değişimlerdir. Bu değişimler, muhtelif akımların İhvân'a karşı sert tutumlarını da beraberinde getirmiştir.

Bu değişme ve gelişmeler açısından 1970'li yıllar, Mısır İslâmî hayatında bir kuluçka dönemi olarak kabul edilebilir. Bu dönem ayrıca, İslâmî akımlara karşı Mısır rejiminin kıyasıya saldırıya geçtiği ve İhvân'ın da en fazla sıkıntı ve baskıya maruz kaldığı dönemdir. İhvân'la, muhalif İslâmî akımlar arasındaki çatışmalar, Sedat'ın İslâmî harekete darbe mahiyetindeki tutuklama kararlarına kadar devam etti. Tutuklama operasyonu nedeniyle meydana

gelen olaylar ise, başta Cihad olmak üzere İhvân'a muhalif akımların lehine sonuçlanmıştır.

Mısır'daki İslâmî hareket olgusu aşağıdaki soruları gündeme getirmektedir:

- İhvân'ın potansiyel gücü ve mevcut rejimle ilişkisi nedir?
- İhvân'la diğer akımlar arasındaki anlaşmazlıkların kökeni ve sebepleri nelerdir?
- Bu akımların biraraya gelebilmeleri mümkün müdür?
- İhvân'a muhalif konumda yer alan İslâmî akımların nitelik ve nicelik yönünden güçleri ve sahip oldukları nüfuz açısından etkinlikleri nedir?
- Bu akımların mevcut düzen karşısında birleşik bir hareket stratejileri var mıdır?
- Akımların eylem konusundaki görüşleri nelerdir?
- Genel anlamda Mısır İslâmî hareketi mevcut rejime karşı önemli bir meydan okuyuşu gerçekleştirebilir mi?

İşte bu soruların cevapları, araştırmamızın odak noktasını oluşturmaktadır. Bu araştırma 1970'li yılların olaylarını, problemlerini yaşamış bir kalem tarafından yazılan ve Mısır'daki İslâmî hareketi gözler önüne seren açık bir araştırmadır. İslâmî hareketi tanıtmak; fikrî ve örgütsel yapısını aydınlatmak, İslâmî kesimdeki problemleri ortaya koymak ve anlaşılır hale getirmek açısından atılan ilk adım niteliğinde olan bu çalışma; sadece tahlil ve tenkit olayından ibaret olmayıp, İslâm'a yeniden dönme gayreti gösteren bir uyanış hareketini tanıtmak çabasıdır da.

İslâmî sahada köklü ve bilinçli bir hareketin oluşması ancak; nitelik ve nicelik açısından, durum ve konumumuzdaki zayıf ve güçlü noktaları bilmekle mümkündür. İşte -Allah'ın izniyle- gerek elinizdeki eserde, gerekse bunu takip edecek kitaplarda başlıca hedefimiz bu olacaktır. Mısır'daki İslâmî hareketin iyice aydınlatılması ve sağlıklı bir biçimde ilerleyebilmesi için, daha birçok araştırmaya ihtiyaç olduğu da bir gerçektir.

Salih el-Verdânî

KAHİRE

MISIR'DA İSLÂMÎ AKIMLAR

İKİNCİ KİTAP

SALİH el - VERDÂNÎ

Türkçesi
Sefer TURAN

SUNUŞ

İslâmî hareket pratiği, yetmişli yıllarda olduğundan fazla bir değişiklik göstermedi. Düşünce ortamı hâlâ aynıdır. Hareketin tutum ve eylemlerine hâlâ Selefî bakış açısı hâkimdir. Hatta biraz daha öne çıkmış olup revaçtadır.

Seksenli yılları yetmişli yıllardan ayıran tek özellik, hükümetle çatışmaların ve olayların daha da artmasıdır. Ancak bu çatışma ve olaylar, hükümete meydan okuyabilecek, hareketi geliştirecek, aktiflik ve etkinliğini artıracak şekilde örgütsel bir boyut kazanmamıştır.

Seksenli yıllar pratiği, bazı yabancı güçlerin, hareketi nüfuzu altına alıp bazı akımları kontrol etmesine, başka akımların da ortaya çıkışına tanık olmuştur. Hükümet ise, İslâmî akımlara karşı “çirkin sopa” kullanma politikasını sürdürmüştür.

Bana göre, İslâmî hareket bu dönemde iki seçenekle karşı karşıyadır:

- Hükümetle uzlaşmaya girmek.

- Veya hesapları yeniden gözden geçirme ve düşünme aşamasına geçmek. Ancak aktif akımlar ve özellikle de cihadçı akımlar başta olmak üzere hareketin çok sayıda akımı birinci seçeneği kabul etmemektedir.

Hareket, ikinci seçenek karşısında ise kuşkuludur.

Seksenli yıllar çağdaş İslâmî hareket tarihinde önemli bir zaman kesitini oluşturur. Bu dönem, İslâmî hareketin pratiği yakalayabilmesi için düşünce yapısında birçok değişiklikler yapmasını gerektirir.

Pratikte birçok Selefi düşünce, İslâmî hareketi zor durumda bırakıp engel oluşturmaya devam ediyor.

Seksenli yıllarda dikkati çeken bir nokta da sanki hükümet, dolaylı olarak İhvân'a yasallık bağışlamış gibi İhvân Cemaati'nin kendisini daha çok hissettirmesidir.

Diğer taraftan cihadçı Cemaat'ın-İslâmîye, canlı ve faal olarak yayınladığı çok sayıdaki bildirimlerde kendini gösteren bir iletişim faaliyeti içindedir. Ayrıca 1980'li yılların başlangıcından günümüze kadar gerçekleşen olayların çoğu ile de ilişkisi vardır.

Birbirine zıt olan bu iki akımın açık olarak ortaya çıkışı ve birbirlerine karşı düşmanca tavırları ve hükümetin bu ikisine karşı takip ettiği politika, birçok soruyu gündeme getiriyor:

Acaba, hükümet, bu iki hareketi de sindirmek için birbirine kırdırmayı mı amaçlıyor?

Yoksa onları Hıristiyanlara karşı bir baskı kozu olarak mı kullanmak istiyor?

Her iki akımın liderleri de Mısır'daki politik oyunun boyutlarını kavrayabiliyorlar mı?

Ve diğer akımların tutumları nedir?

Bu kitap ile İslâmî akımların seksenli yılların pratiğini oluşturan tavır ve eylemlerine ilişkin ve İslâmî hareket alanındaki yeniliklerle ilgili sorulara cevap verebilmeyi umuyoruz.

Bu kitapta yetmişli yılları incelediğimiz birinci kitabımızdaki yöntemin aynısını izledik: Eleştiri ve analize girmeksizin yaşanan pratiği aydınlatmak. Seksenli yılların İslâmî hareket pratiğine bir bakış olan bu kitabı önce Müslümanlara sonra da ilgilenenlere sunuyorum.

Allahu Teâlâ'dan, zelim olmaktan sakınma, ihlâs ve kabul diliyorum.

Salih el-Verdâni

KAHİRE